

Nr 453

Av herr Stiernstedt m. fl., om ändrade bestämmelser rörande ersättning vid skogsbrandsläckning.

(Lika lydande med motion nr 381 i Första kammaren)

I Kungl. Maj:ts kungörelse nr 607/1962 om ersättning på grund av verksamhet för brandsläckning m. m. har i § 6 andra stycket angivits följande.

Annan ersättning enligt denna kungörelse än ersättning i anledning av kroppsskada utgår icke på grund av verksamhet för brandsläckning, som skett utan begäran av den, vilken förde befälet vid branden, och som måste anses ha varit uppenbart opåkallad eller som avsett att skydda den medverkande själv eller hans familj eller ock egendom, som de äga eller innehava.

Redan nu torde det helt övervägande antalet skogsbränder — uppskattningsvis minst två tredjedelar — förorsakas av »friluftsfolk» främst i form av tätorternas innevanare under deras utövande av olika former av fritidssysselsättning. Med den expansion som nu kännetecknar friluftslivet kan man förvänta att den här antydda tendensen alltmera utvecklas till olägenhet för markägarna. Det kan under sådana förhållanden icke vara skäligen av samhället, att — samtidigt som det påfordrar att skogsmarkerna i vidgad omfattning skall ställas till allmänhetens förfogande — ålägga skogsägarna att betala kostnaderna för släckning av de skogsbränder, som förorsakas av den rekreationssökande allmänheten. En sådan inställning måste skapa irritation mellan alla berörda parter till men för icke minst det »friluftsliv» som det allmänna på olika sätt söker främja.

Vid en skogsbrand är det som bekant av största vikt att det första släckningsingreppet görs snabbt och effektivt för att branden i möjligaste mån skall begränsas. Av denna anledning utgår vid skogsbranden ersättning av statsmedel till brandkår, och detta även om kommunal brandstyrka anlitas för släckning av skogsbrand inom den egna kommunen. Härav följer att den enskilde skogsägaren genom kungörelsens utformning kan gå förlustig ersättning om han i en skogsbrands initialskede ingriper för brandens släckning eller begränsning. Ur denna synpunkt förefaller det mindre välbetänkt att icke staten utger ersättning till allt av skogsägaren uppåddat manskap, då detta torde vara den arbetskraft som i regel snabbast kan ta sig till brandplatsen och där ingripa i brandsläckningen.

Som ett ytterligare motiv för ändrade ersättningsgrunder kan framhållas svårigheten för att icke säga omöjligheten av att rätt repartisera kostnaderna

för släckning av en skogsbrand. Vid en sådan kan man särskilja två intressegrupper, dels de som fått sin skog helt eller delvis ödelagd eller skadad av branden, dels de som genom släckningsarbetet fått sin skog räddad undan en hotande brand. I många fall kan givetvis en skogsägare tillhöra båda dessa kategorier, vilket dock ingalunda underlättar fördelningen av släckningskostnaderna. Ur rättvisesynpunkt borde givetvis kostnadsrepartitionen i första hand anknytas till båtnaden och icke mer eller mindre till omfattningen av brandskada, vilket blir följderna om kungörelsen tillämpas. Påtagligt framträder nackdelarna i systemet för det fall att en skogsägare genom kostnadskrävande insatser med anlitan av eget folk lyckats hejda en skogsbrand inom egna gränser sedan en stor del av hans skog avbränts. I sådant fall borde rimligtvis de som genom den effektiva brandsläckningen fått sina skogar bevarade bidra till släckningskostnaderna, men till vilket belopp? Söker man besvara den frågan, tvingas man in på rena antaganden om hur branden skulle förlöpt, om den ej hejdats, vilka skogsmarker, som då kommit i farozonen etc. Det torde då stundom visa sig att antalet skogsägare, som hotats av branden kunnat räknas i hundratal. I vilken omfattning dessa sedan skall delta i släckningskostnaderna måste grundas på mycket vaga beräkningar, om nu över huvud taget dylika går att utföra.

I vad som ovan anförts undantages helt naturligt de fall där skogsbrand förorsakats av ägaren själv, någon hans familjemedlem eller hos honom anställd.

Det synes sålunda angeläget att kungörelsen överarbetas och ändras i så måtto att jämväl skogsägaren, dennes familjemedlem samt hos skogsägaren anställd blir ersättningsberättigad för arbete vid skogsbrandsläckning.

Under åberopande av det anförda hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om sådan ändring av kungörelsen 607/1962 § 6, att ersättning på grund av verksamhet för skogsbrandsläckning jämväl måtte utgå när den avsett att skydda den medverkande själv eller hans familj eller ock egendom som de äger eller innehar; dock med den inskränkningen att ersättning icke skall utgå därest branden förorsakats av ägaren själv, någon hans familjemedlem eller hos ägaren anställda.

Stockholm den 25 januari 1963

Lennart Stiernstedt

Rolf Eliasson

Carl Eric Hedin

i Moholm

Fredrik-Adolf Hamilton

Sven Antby